

16 වන පිටුවේ

සාප්පුවකට ගොස් තමන් කැමති, තමන්ට අවශ්‍ය පොතක් මිල දී ගෙන එය ළඟ තබාගෙන අවශ්‍ය පරිදි විටින් විට බසවිම, යළි යළිත් මතක් කරගනිමින් එහි රස විඳගැනීම තරම් සුන්දර වූ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති බවය. පරිගණකය වෙත දැක් දැල්වෑගෙන පැය ගණන් කාලය ගත කර දවස අවසානයේදී හින්දට යන්නකට තමාගේ යහනට පසෙකින් තබා ඇති පොතක් අතට ගෙන මඳක් කියවා එහි මිනිර විඳගනිමින්ම හින්දට පිවිසෙන්නට ඇත්නම් එය කෙබඳු ආස්වාදජනක දෙයක්ද.

තාක්ෂණික භාස්කම් සමඟ පරිගණක විද්‍යාව අද දියුණුවී ගිනිපෙන්නට ආසන්නව හිසියදින් ගුන්ට රචකයන්, පොත් ප්‍රකාශකයන් තවමත් සිය කාර්යයෙහි යෙදෙමින් පසු වන්නේ ද පොත් වූ කලී අන් කිසිවකින් ආදේශ කරනු ලැබිය හැක්කක් නොවන හෙයිනි. එම ගුණවාදී සිතුවිලිගත් සමගම අපි අද ලියවෙන පොතපත ගැන ද මඳක් අවධානය යොමු කළ යුතු වන්නෙමු. සාහිත්‍ය පොත්, විද්‍යා පොත්, ගණිත පොත්, ළමා සාහිත්‍ය පොත් හා වෙනත් විවිධ ශාස්ත්‍රීය පොතපත ද වෙළඳ පළෙඹි අද කොතෙකුත් දක්නට ඇත. විශේෂයෙන්ම ළමා පොත් ගැන අවධානය යොමු කරන විට දෙමාපිය වැඩිහිටියන් විසින් තම දරුවන්ගේ කියවීම සඳහා පොත් තෝරා දීමේදී බෙහෙවින් කල්පනාකාරී විය යුතුය. ළමා පොතක් ලිවීම වැඩිහිටියන් සඳහා පොතක් ලිවීමට වඩා පහසු කර්තව්‍යයක් යයි සිතන අය ද අද විරල නොවෙති. එහෙත් සැබෑ කාර්යක්ෂම නම් දරුවන් සඳහා පොතක් ලිවීමේදී එම ලේඛක ලේඛිකාවන් මවුන් නොසිතන තරම් ඒ ගැන විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු බවය. ළමා සිතට, ළමයාගේ දැනුම් මට්ටමට යෝග්‍ය වීම පමණක් නොව දරුවන්ගේ මානසික වර්ධනයට, සංවේදී හැරීමේ මතු කරලීමට සමත් වන අර්ථවත් ළමා සාහිත්‍ය පොත් අද ලියවෙන්නේ සීමිත සංඛ්‍යාවකි. ඒ අනුව දරුවන් උදෙසා ලියවෙන පොත්වල ප්‍රමිතිය පිළිබඳව ලේඛකයන් මෙන්ම වැඩිහිටියන් ද, ඒවා ප්‍රකාශයට පත් කරන ප්‍රකාශකයන් ද දැක්විය යුතු උනන්දුව සුළුපටු නොවේ.

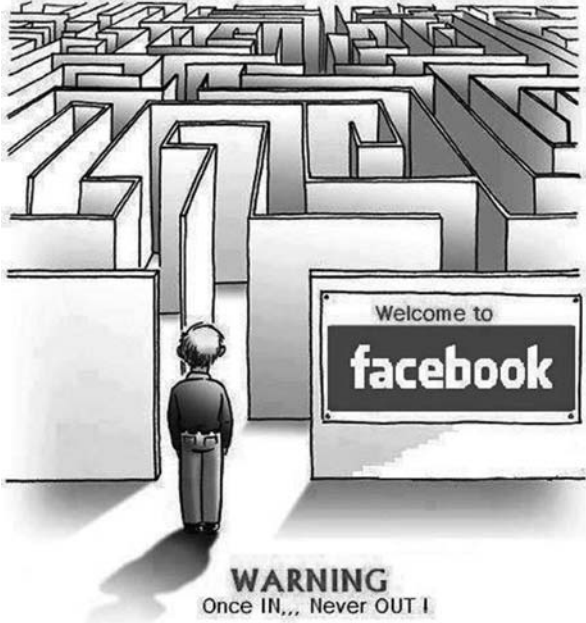
අද මුද්‍රණද්වාරයෙන් පිට වන සාහිත්‍ය පොත් අතර ද මිනි කැට මෙන්ම කුණුකන්දේ ද නැත්තේ නොවේ. ළඟ ළඟ එන සාහිත්‍ය තරගවලදී සම්මාන දිනාගැනීමේ වේතනාවෙන් කොටස් ලෙස ලියමින් ප්‍රකාශකයන් වෙත රැගෙන ගොස් තියමින් දිනට පෙර පළ කරවාගන්නට යොමු වී ඇති ලේඛක ලේඛිකාවෝ ද අද දක්නට ලැබෙති. එපමණක් නොව සාහිත්‍යයේ අරමුණ, ඒවා රචනා කරන්නේ කවර පාඨක පිරිසකට ද යනාදිය නොසලකා හුදෙක් අවිනිත සිදුවීමටදී තහන වන සේ බොහෝද රචනා වැළඳීමටදී ලෙසින් ලියා මුද්‍රණය කරවාගෙන ඉන් අනතුරුව පොත පුරා තැනී ද බොහෝතනා ඇත්තේ ගැන ද අපි අසා දැක ඇත්තෙමු. මෙවන් කෘති හතූ පිපෙන්නා සේ මතු වී සිටින කාලයක් තුළ ජනප්‍රියත්වයට හෝ ජනතාවගේ කුතුහලයට ලක් වී සිසුයෙන් බැස යන වැඩකට නැති පොත් බවට පත් වී තිබීම ද බේදජනකය.

පෙර සඳහන් කළ පරිදි, මාගුරු ගුලුරු පළ කළ “අද පොත් කියවන්නා හෙට නායකයෙකි.” යන අදහස වර්තමානයේ දී ලංකාව තුළ බිහි වන ඇතැම් පොත් සම්බන්ධයෙන් නම් කිසියම්වේද අදාළ නොවනු ඇත. මිනිස් ජීවිතය තුළ පුද්ගලයන් මුහුණ දෙන ගැටලු සහිත අත්දැකීම් කලාත්මක ලෙස දක්වනු වෙනුවට සංසමයෙන් තොරව, පුද්ගලසාප්තක ලෙස සිදුවීම් විස්තර කරමින් ලියවෙන නවකතාවන් කියවන්නකු - කෙසේ නම් හෙට ශ්‍රේෂ්ඨයකු, නායකයකු, යහපත් පුද්ගලයකු විය හැකිදැයි යන්න සිතා බැලිය යුතුය. සාහිත්‍ය නිර්මාණයක අවශ්‍ය සංවේදී බව එය කියවන්නාට ද අත්විඳීමට හැකි වන සේ රචනා විය යුතුය. සාහිත්‍යයේ කාර්යය වන්නේ හැරීමේ සන්නිවේදන කිරීම මිස හැරීමේ ඇවිස්සීම නොවේ. ලේඛක ලේඛිකාවන් තම තමන්ගේ විවිධාකාර ජීවන අත්දැකීම් සාහිත්‍යයෙන් පිළිබිඹු කරලීමේහි වරදක් නැතත් ඒවා සාහිත්‍යමය ස්වරූපයෙන් මෙන්ම පොදු අත්දැකීම් ලෙස විඳගත හැකි පරිදි විශ්වාසාධාරණ ගුණයෙන් යුතුව ඉදිරිපත් කිරීම ද අත්‍යවශ්‍යය.

මෙතෙක් බලන කල පොත් යනු මිනිසාගේ මිතුරෝය, ගුරුවරුය, මාර්ගෝපදේශකයෝය. එසේ නැතිව පාඨක මුසු දුෂ්‍ය කර ලමින්, මවුන්ගේ රසාදනාව පහත මට්ටමකට ඇද හෙළන අනවශ්‍ය පල්ලෙඹි ඇතුළත් පිටු කිය ගණන් පුරවන ඒවා නොවේ. එබැවින් අද සමාජය තුළ ප්‍රකාශයට පත් වන මෙම අවර ගණයේ කෘතිවලින් යහපත් කෘති තෝරා බේරා ගැනීමට අපි උත්සාහ ගත යුතු වෙමු. පරිගණක විද්‍යාව දියුණු වන අතරතුරදී ලියවෙන නොයෙක් “පොත් සහ පොත්” අනුප්‍රාප්ත සැබෑ පොත්, හොඳ පොත්, අර්ථවත් පොත් අප හැටම යහපත උදා කරවන ඒවා බව කිව යුතුය.

ෆේස්බුක්ගේ අතරමංවීම

කැනඩාවේ ඇමන්ඩා ටොඩ් නම් සුන්දර යුවතිය හත්වෙනි පාඨයේදී මුහුණ පොතට දැමූ ජාසාර්පයක් නිසා ඊට වසර දෙකකට පසු දිවි නසා ගත්තාය. ලොව පුරා මහත් අන්දෝලනයක් ඇති කළ ඒ සිදුවීම නිසා අන්තර්ජාලය හරහා විනාශ වන ලුමින් බේරාගැනීම සඳහා එරට නීතිරීති යළි සමුඛ කලා සැකසු අතර ඇය නමින් අරමුදලක්ද පිහිටුවන ලදී.

තම දියණියගේ මරණය ගැන කරා කරමින් ඇමන්ඩාගේ මව වන කැරෝල් ටොඩ් මෙසේ ප්‍රකාශ කළාය.

“මගේ දියණිය මිය ගියා. ඇය මිය ගියේ ජීවිතයට වඩා විශාල පණිවුඩයක් ලෝකය තුළම තබමින්. ඒ පණිවුඩය ඉදිරියේ බිහිරිව අන්ධව ඉන්න එපා.”

ඇමන්ඩා තම මරණයට පෙර තමාගේ කරාච විකියවූයේ ලෙස අන්තර්ජාලයට මුදා හරිමින් ඉල්ලා සිටියේ ද තමන්ට ජීවත් වීමට අවැසි බවයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනුෂා ඉමන්දි පසුකියදා දිවි නසා ගත්තාය. ඇය දිවි නසා ගැනීමට පෙර දිවි නසා ගැනීමට හේතුව දිගු ලිපියක් ලෙස ලියා ගැනුණාය. හත්වෙනි පාඨයේදී ගත් ජාසාර්පයක් මුහුණ පොතට ඇතුළත් වීමත් ඊට විදුලිප්තවර්ධය දැක් වූ ප්‍රතිචාරයන් ඇගේ දිවි නසා ගැනීමේ ආසන්න හේතුව විය.

මේ මරණ දෙකේදීම බොහෝ දෙනාගේ ඇතිලේදී ගේස් බ්‍රැන් හෙවත් ගේස් බ්‍රැන් සමාජ ජාලයට දිගු වුවත් එය සාධාරණ නොවන බව පැහැදිලිය. අප වඩාත් අවධාරණය කළ යුතු කරුණ වන්නේ අන්තර්ජාලය තුළ සැරි සැරීම දැන කළ යුතු කාර්යයක් බවයි.

ෆේස්බුක් යනු වෙබ් සේවයකි. සමාජ ජාලයකි. වසර 45 ක ඉතිහාසයක් ඇති අන්තර්ජාලය තුළ ලෝකයට වැඩිම බලපෑමක් කළ වෙබ් සේවය ලෙස ගේස් බ්‍රැන් සැලකේ. 2004 වසරේදී ආරම්භ කරන ලද ගේස් බ්‍රැන් වෙබ් ජාලය දැනගත කාලයක් තුළ කොතරම් ජනප්‍රිය වෙබ් ජාලයක් වුවද යන්න, පහත දැන්ව වලින් පෙනී යයි.

- * ගේස් බ්‍රැන් තුළ කෙටි 120 ක් පමණ පිරිසක් ගිණුම් විවෘත කර ඇත.
- * දිනකට ලබාගත් කෙටි 450 ක් අලුතින් එක් වේ.
- * සෑම මසකම ටෙන්සර් කෙටි 2500 ක් සුවිමාරු වේ.
- * මාසයකට ඉමේජස් කෙටි 400 ඇතුළත් වේ.
- * ෆේස්බුක් යනු වෙනත් වෙබ් සේවාවන් මෙන්ම ලාභ ලබන ව්‍යාපාරයකි.
- * දැන්වීම් මගින් පමණක් ගෙයින් දිනකට උපයන ආදායම රුපියල් කෝටි 1900 ක් පමණ වේ.

ෆේස්බුක් යනු වෙළඳ ව්‍යාපාරයකි. එහි අප ටයිප් කරන අකුරක් පාසා ක්ලික් කරන ලෙසින් එකක් පාසා මාක් සුකර්බර්න් ගේ සාක්ෂිවලට ඩොලර් වැටෙන්නේ කෙටිව ගණන් වලිනි. අපි නොදන්නා කමට ෆේස්බුක්යට වැදී ලවි කරමින් සිටින්නෙමු. නොවු හුරුමින් අඩමින් සිටින්නෙමු. උදේට දැන් මැදද ආකාරයේ සිට රාත්තීරියට අහවල් එක කරන තෙක් කාර්යයන් ප්‍රසිද්ධියේ දෙසාබාන්නෙමු. ඒ මඳිවට කම පිතාගේ සිට ලන්කට එක දක්වා පිත්තරුද දමන්නෙමු. ඒ දිනා බලාගෙන සුකර්බර්න් අපට නිතරවනවා ඇත්තේ පස්සැපැන්නන්ය. අන්තිමේදී අපි ෆේස්බුක්යෙන්ම හිත රැඳාගෙන එල්ලී මැරෙන්නෙමු. වල්මත්වූ මිනිස්සුන් ගැනැහුනේ. දැන්වත් කෙසේ ඇරපල්ලා. තමන්ගේ පුද්ගලික දේවල් ලෝකයට පෙන්වීමෙන් බෙන්නේ අහවල් නාප්තියක්ද?

- * 2014 ආරම්භයේදී ෆේස්බුක් සමාජමේ වඩාත්ම රුපියල් කෝටි 210 000 පමණ විය.
- * 2013 වසරේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ වඩාත් පරිභෝගයී මිනිසා ලෙස තේරී පත්වූයේද ෆේස්බුක් නිර්මාතෘවරයාය. මහු 2013 වසරේදී ස්වේච්ඡා සංවිධාන වෙත ඩොලර් කෝටි 970 ක් පරිභෝග කර ඇත.

ෆේස්බුක් බලපෑම

ෆේස්බුක් වැඩිම බලපෑමක් කළ වෙබ් අඩවිය බවට පත් වී තිබෙන්නේ ඇයි? එයට ප්‍රධාන හේතුව එය මානුෂීය හැරීමේ හුවමාරු කර ගන්නා තැනක් වීමය. ෆේස්බුක් මගින් ඇති කරන බලපෑමේ හොඳ හා නරක දෙකටම ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ මේ මානුෂීය හැරීමේ හුවමාරු කර ගැනීම ය.

ෆේස්බුක් මේ මොහොතේ ලොව පුරා ව්‍යාප්ත වී ඇත්තේ වසංගත රෝගයක් වනපත් වන ආකාරයට බව සමාජ විද්‍යාඥයන්ගේ මතයයි. ෆේස්බුක් සඳහා අසාමාන්‍ය ඇබ්බැහිවීමක් දැකිය හැකිය. එය මානසික රෝගයක් මෙන් ම සමාජීය හා සංස්කෘතික ගැටළු ඇති කරන තත්වයක් උද්ගත වී ඇත.

දැන් දැන් මේ බලපෑම ගැන පර්යේෂණ සිදු කරන්නන් ප්‍රකාශ කරන්නේ ෆේස්බුක් හි ජනප්‍රියත්වය ඉදිරි දශකය තුළ කෙමෙන් පිරිහී යන බවය. දැනටමත් එහි පිරිහීම ඇරඹී ඇති බවය. ෆේස් බ්‍රැන් තුළදී පුද්ගලයෙකු තමන්ගේ ලෝකයට සීමාවී පාවී යන ස්වරූපයකින් සහිත වීමට ඇති ඉඩ කඩ වැඩිය. එය දැඩි මානසික ආකල්පවීමකින් සැරි සැරිමක් වේ. මේ නිසාම තමාටත් නොදැනී බොහෝ දුරක් යාමේ අවදානම තිබේ.

විශේෂයෙන් හොඳික ව මිනිසුන් අතර පවතින සමාජ සබඳතා බිඳ වැටෙන බවට සමාජ ජ්‍යෙෂ්ඨයන් තුළ මානසිකව බලපෑමක් සිදුවන වේනම් ඇති ලොල් බව ඉතා අධිකය. ඒ සමාජ ප්‍රශ්නයට ෆේස්බුක් එක්තරා පිළියෙකි. ඒ නිසා එය ඉතා වක් බවට පත් වී ඇත. ෆේස්බුක් හි බලපෑම කොතෙක්දයත් ෆේස්බුක් වෙත පැමිණෙන අයගෙන් 80% ක් එහි පළවන දැන්වීම්වල භාණ්ඩ භාවිතා කරන බව සොයාගෙන ඇත.

බුන්දි වෙබ් අඩවියේ පළ වූ මහින්ද ආමල් ගේ ලිපියකින් උපුටා ගන්නා ලදී